

**Justitiedepartementet**Brottsförebyggande rådet  
Box 1386  
111 93 Stockholm

## Uppdrag att vidta förberedelser inför inrättandet av en stödfunktion vid Center mot våldsbejakande extremism

### Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Brottsförebyggande rådet (Brå) att vidta förberedelser inför inrättandet av en central stödfunktion vid Center mot våldsbejakande extremism (CVE) vid Brå. Syftet med stödfunktionen är att förhindra att offentliga medel fördelas till våldsbejakande extremism och andra antidemokratiska miljöer. Förberedelserna ska vidtas med utgångspunkt i förslagen som lämnas i Utredningen om granskning av stöd till civilsamhällets slutbetänkande Rätt mottagare – Granskning och integritet (SOU 2021:99). Inom ramen för uppdraget ska myndigheten bl.a. genomföra en fördjupad analys rörande konsekvenserna av utredningens förslag och behovet av kompetensförsörjning. Även de organisatoriska förutsättningarna för att inrätta en stödfunktion ska analyseras, bl.a. mot bakgrund av att Brå i sitt remissvar till SOU 2021:99 pekar på vissa utmaningar gällande stödfunktionens relation till övriga delar av myndigheten.

Brå ska löpande informera Regeringskansliet (Justitiedepartementet) om uppdragets genomförande. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 15 oktober 2024.

### Bakgrund

Regeringen gav i oktober 2020 en särskild utredare i uppdrag att analysera frågor om personuppgiftsbehandling och sekretess i ärenden om stöd till det civila samhället, inklusive trossamfunden (dir. 2020:113). I november 2020 utvidgades uppdraget i ett tilläggsdirektiv (dir. 2020:117) till att även analysera och ta ställning till inrättande av en stödfunktion som ska kunna bistå myndigheter vid en fördjupad granskning av en bidragssökande

organisation eller av annan offentligt finansierad verksamhet. I december 2021 överlämnades slutbetänkandet Rätt mottagare – Granskning och integritet (SOU 2021:99) i vilket tilläggsdirektivets uppdrag redovisas. I betänkandet föreslås att det bör inrättas en central stödfunktion som kan bistå beslutsorgan som fördelar offentliga medel eller på annat sätt granskar offentligt finansierade verksamheter med fördjupade granskningar av hur verksamheter förhåller sig till våldsbejakande extremism och andra antidemokratiska miljöer.

För att stödfunktionen ska kunna fullgöra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt behöver personuppgifter kunna behandlas. Det föreslås därför att en lag om personuppgiftsbehandling för stödfunktionens verksamhet ska införas. Betänkandet har remitterats och förslagen bereds inom Regeringskansliet. Regeringen avser att återkomma med förslag på författningsändringar under året i dessa delar som kommer att tydliggöra förutsättningarna för stödfunktionen. Det är samtidigt angeläget att redan nu påbörja vissa förberedelser för att möjliggöra ett snabbt inrättande.

I budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1) föreslog regeringen att Brå ska tillföras medel för att ge myndigheten förutsättningar att bedriva den verksamhet som föreslås i SOU 2021:99 om att inrätta en central stödfunktion vid CVE. I budgetpropositionen aviserades även att regeringen avser att ge CVE utökade uppgifter i syfte att förhindra att offentliga medel fördelas till verksamheter med kopplingar till våldsbejakande extremism eller andra antidemokratiska miljöer. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag.

### **Skälen för regeringens beslut**

Samhället måste säkerställa att det finns mekanismer som förhindrar att offentliga medel fördelas till verksamheter med kopplingar till våldsbejakande extremism eller andra antidemokratiska miljöer. Att sådana miljöer tar del av offentliga medel kan, utöver att bidra till miljöernas tillväxt, riskera att skada legitimiteten för de system som utnyttjas.

Enligt Säkerhetspolisen sker radikalisering, rekrytering och finansiering genom bolag, stiftelser och föreningar som tar emot statliga medel. Säkerhetspolisen bedömer att totalt hundratals miljoner kronor har betalats ut till verksamheter som har kopplingar till våldsbejakande extremism. Det är dock svårt att med säkerhet uppskatta i vilken omfattning offentliga medel

utnyttjas i syfte att stödja eller främja våldsbejakande extremism eller andra antidemokratiska strömningar.

Efterfrågan av stöd för att förhindra att offentliga medel fördelas till verksamheter med kopplingar till våldsbejakande extremism eller andra antidemokratiska miljöer har ökat de senaste åren. Behovet av stöd avser kunskap och utredningskapacitet i ärenden där det kan uppkomma frågor om våldsbejakande extremism eller antidemokratiska miljöer.

Säkerhetspolisen har i två remissvar (SOU 2019:35, SOU 2019:64) föreslagit att det inrättas en särskild funktion dit myndigheter ska kunna vända sig. Vidare har riksdagen i två tillkännagivanden till regeringen framfört att inga offentliga medel ska betalas ut till verksamheter som inte lever upp till grundläggande demokratiska värderingar (bet. 2015/16:KU4 och bet. 2016/17:KU23).

Regeringen delar utredningens bedömning att det bör inrättas en central stödfunktion och att den bör inrättas vid CVE vid Brå. CVE har i uppgift att stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Centret har omfattande kunskap om och erfarenheter av frågor om våldsbejakande extremism, men även om andra antidemokratiska miljöer. Redan idag bistår CVE med utbildning och stöd i dessa frågor. Dock innebär utredningens förslag om att inrätta en stödfunktion att CVE föreslås få en ny uppgift och att verksamheten behöver utökas. Därför behöver Brå vidta förberedelser inför att en stödfunktion ska inrättas.

På regeringens vägnar

Gunnar Strömmer

Johanna Granfors

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Socialdepartementet/HC, SL, SOF

Finansdepartementet/BA, K, SFÖ

Utbildningsdepartementet/GV, S, UH

Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Polismyndigheten

Säkerhetspolisen